

Nr 28.

Ankom till riksdagens kansli den 21 februari 1935 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av mark från vissa kronoegendomar m. m.

(2:a avd.)

I en till riksdagen den 25 januari 1935 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 63, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt under punkterna 1:o—13:o.

Beträffande utredningen i dessa ärenden tillåter sig utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet.

Utskottet har intet att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer därför,

Utskottet:

att riksdagen må medgiva

1) att i statsrådsprotokollet omförmälda områden, med en sammanlagd areal av omkring 12,050 kvadratmeter, av kronoegendomarna Bergshamra nr 1 och Sveden nr 1 må på i huvudsak de av domänstyrelsen angivna villkor för i statsrådsprotokollet nämnt ändamål överlätas till Stockholms stad;

2) att av kronoegendomen $\frac{3}{4}$ mantal Solvalla nr 5 i Faringe socken av Stockholms län i statsrådsprotokollet angivna, med I och II betecknade lott må mot ett saluvärde av 18,250 kronor försäljas till Erling Zelin under villkor i övrigt, att lotten försäljes i befintligt skick med tillträde, räknat från den 14 mars 1935, vid vilken tidpunkt det med Zelin upprättade arrendekontraktet skall upphöra att gälla, att Zelin avstår från den honom i hans egenskap av arrendator tillkommande rätten till ersättning av kronan för verkställd sådd, trädesberedning och höstplöjning, att Zelin ansvarar för egendomen Solvalla nr 5 åbelöpande andel i lån från avdiktningsslånefonden för verkstäl-

lande av upprensning av Olandsån, att köpeskillingen för lotten erlägges i enlighet med bestämmelserna i 21 § och 22 § mom. A förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m., samt att beträffande köpet i övrigt skola i tillämpliga delar gälla bestämmelserna i berörda förordning;

3) att kronoegendomen $\frac{3}{4}$ mantal Väsby nr 3 i Skå socken av Stockholms län må i befintligt skick och med ett saluvärde av 25,700 kronor försäljas jämlikt förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. med tillträdesrätt räknad från den 14 mars 1935 samt med hembuds rätt jämlikt 9 § förordningen för Hugo Lindén, skolande vid försäljningen blivande köpare förpliktas att övertaga betalningsansvaret för egendomen åvilande lån från avdikningslånefonden samt, därest Lindén förvärvar egendomen, i köpehandlingen inryckas bestämmelse, att Lindén skall avstå från alla anspråk mot kronan för höstsådd, vallsådd och höstplöjning;

4) att av kronoegendomen $1\frac{1}{2}$ mantal Säby nr 1 i Dalby socken av Uppsala län i statsrådsprotokollet berörda, å en av t. f. distriktslantmätaren Olof Erasmie vid ägomätning år 1934 upprättad karta angivna och med litt. a—d betecknade lotter må med angivna områden och med tillträdesrätt den 14 mars 1936 i befintligt skick försäljas,

lotten litt. a till arrendatorn av egendomen, G. G. Hellman, mot en köpeskillning av 3,090 kronor,

lotten litt. b till fabrikören Sixtus Jansson, Uppsala, mot en köpeskillning av 2,220 kronor,

lotten litt. c till lektorn Magnus Lemoine, Uppsala, mot en köpeskillning av 1,025 kronor och

lotten litt. d till Uppsala segelsällskap mot en köpeskillning av 3,330 kronor,

därvid köpeskillningarna skola för lotterna litt. b och c erläggas kontant vid tillträdet och för lotterna litt. a och d i enlighet med bestämmelserna i 21 § och 22 § B förenämnda förordning den 6 juni 1929 (nr 176), skolande i övrigt beträffande försäljningarna bestämmelserna i sagda förordning i tillämpliga delar lända till

efterrättelse, samt lotterna försäljas med rätt att över stamfastigheten för utfart till allmän väg taga väg på sätt, som framgår av den utav Erasme upprättade kartan;

5) att av kronoegendomen $\frac{3}{4}$ mantal Vanga nr 1 i Toresunds socken av Södermanlands län lotterna litt. A och B, vilka å en av distriktslantmätaren Oscar Thorén upprättad karta utmärkts med röda linjer, må försäljas enligt förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m., med ett saluvärde av 20,400 kronor jämte det belopp, vartill kostnaderna för vid tillträdet verkställda trädesbruk och frösådd å lotterna kunna uppskattas samt med hembuds rätt jämlikt 9 § sagda förordning för Nils Pettersson,

skolande vid försäljningen i övrigt iakttagas, att lotterna försäljas med tillträdes rätt för köpare räknat från den 14 mars 1935, att lotterna försäljas i det skick, vari de vid tillträdet befinnas, att endast kronan tillhöriga hus eller anläggningar ingå i försäljningen, att förbehåll göres för de jämkningar i gränser, som kunna komma att bestämmas vid blivande avstyckningar av lotterna, att köpare skall respektera av Kungl. Maj:ts medgivna rättigheter att hava elektriska ledningar framdragna över egendomen, att kronoegendomen ålagd återbetalningsskyldighet med avseende å ett genom Kungl. Maj:ts brev den 29 maj 1914 för torrläggning av vattenskadade marker tillhörande, förutom andra fastigheter, kronoegendomen beviljat låneunderstöd å tillhoppa 6,530 kronor skall åvila de försålda ägototterna, samt att kronan förbehålles rätt att för återstående, i kronans ägo kvarvarande del av kronoegendomen taga erforderliga utfartsvägar över ägototterna;

6) att av kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Brestorp nr 3 Östergården i Hässleby socken av Jönköpings län det å en av distriktslantmätaren Carl E. Siewert år 1933 översedd och i statsrådsprotokollet omförmäld karta med röda gränslinjer utmärkta området må med areal och till saluvärde, som i statsrådsprotokollet angivits, försäljas med tillträdes rätt den 14 mars 1936 jämlikt förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. med hem-

buds rätt jämlikt 9 § förordningen för Karl Edvin Frode,

skolande vid försäljningen iakttagas, *dels* att salulotten tillerkännes rätt till väg från det lotten tillhörande utmed Bruzaån liggande skiftet fram till landsvägen över den del av egendomen, som ligger mellan ifrågavarande landsväg och berörda skifte, vilken del skall i kronans ägo bibehållas, *dels* att, för den händelse uppdelning skett på de i skifteslaget ingående fastigheterna av det Brestorps by tillhörande vattenområdet, den utanför lottens skifte vid Bruzaån varande delen av kronoegendomens vattenområde skall medfölja lotten utan förhöjning av dennas saluvärde men att, därest sådan uppdelning icke skett, lotten skall försälas utan andel av vattenområdet vid Bruzaån, *dels* att, därest lotten beröres av Smålands kraftaktiebolag tillhörande ledning, blivande köpare av lotten förpliktas respektera bolagets rätt att å lotten hava ledningarna kvarstående, *dels ock* att, därest Frode förvärvar lotten, i blivande köpehandling om densamma skall inryckas bestämmelse om att såväl Frode som kronan skola avstå från de dem på grund av gällande arrendekontrakt rörande egendomen tillkommande anspråk gentemot varandra i fråga om ersättning för trädesbruk, höstplöjning, sådd och husröta;

7) att av kronoegendomen $\frac{3}{4}$ mantal Flenshult nr 1 i Karlstorps socken av Jönköpings län den å en i statsrådsprotokollet omförmäld karta med litt. Db betecknade lotten om 47,6870 hektar må med ett saluvärde av 13,150 kronor försälas enligt förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. till K. O. V. Jonsson med rätt för Jonsson att, därest han förvärvar egendomen, erhålla avdrag å saluvärdet med 445 kronor samt under villkor i övrigt, *att* lotten försäljes med tillträdesrätt för köparen den 14 mars 1936, *att* lotten försäljes i det skick, vari den enligt bestämmelserna i gällande arrendekontrakt skall av arrendatorn avlämnas, *att* endast kronan tillhöriga hus och anläggningar ingå i försäljningen, *att* förbehåll göres för de jämkningar i lottens gränser och areal, som vid blivande utbrytningsförrättning kunna komma att visa sig erforderli-

ga, samt att, för den händelse uppdelning skett på de i Flenshults bys skifteslag ingående fastigheterna av den skifteslaget tillhörande sjön Flen, den utanför lottens strand varande delen av kronoegendomens vattenområde, i huvudsaklig överensstämmelse med vad som av överlantmätaren utmärkts å berörda karta, skall medfölja lotten utan förhöjning av saluvärdet men att, därest sådan uppdelning icke skett, lotten skall försäljas utan andel i vattnet i sjön;

8) att av kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Nyaby nr 4 Lillegård i Alseda socken av Jönköpings län lotten litt. Ca må till åsatt saluvärde och med tillträdesrätt den 14 mars 1936 försäljas jämlikt förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. med hembudsrätt jämlikt 9 § sagda förordning för Gustaf Elias Karlsson,

skolande vid försäljningen iakttagas, dels att den i kronans ägo kvarvarande delen av egendomen tillförsäkras rätt till väg över salulotten fram till samfäll- da vägen från Skäggenäs till Nyaby Södergård eller den väg, som å distriktslantmätare Oldenburgs karta betecknats med ägofig. nr 115, dels ock att, därest arrendatorn Karlsson inköper lotten, i blivande köpehandlingar inryckes bestämmelse om att varken Karlsson eller kronan äga på grund av gällande arrendekon- trakt om kronoegendomen framställa några anspråk på ersättning för höstplöjning, trädesberedning, gräs-, frö- och höstsädessådd eller husröta;

9) att kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Torestorp nr 1 i Svartorps socken av Jönköpings län må med ett salu- värde av 28,800 kronor och med tillträdesrätt den 14 mars 1936 försäljas enligt förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegen- dom m. m. med hembudsrätt jämlikt 9 § 1 mom. för Jo- han Isaksson, samt under villkor i övrigt, att köpare skall respektera den Smålands kraftaktiebolag med- givna rätten att över egendomen hava framdragen elektrisk kraftledning samt, därest Isaksson förvär- var egendomen, att varken han eller kronan skall äga framställa några som helst ersättningsanspråk gent- emot varandra på grund av det nu rörande egendo-

men gällande arrendekontraktet i fråga om ersättning för trädesbruk, höstplöjning, sådd eller husröta;

10) att av hemmanet Rebbelberga 10¹ under kronoparken Ängelholm i Rebbelberga socken av Kristianstads län det tomtområde, som å en i länets lantmäterikontor upprättad, den 10 december 1934 dagtecknad karta utmärkts med litt. b och som består av dels ovan Rönneåns vattenyta belägen mark, som vid preliminär arealberäkning befunnits innehålla 1.2 hektar, dels ock grund och vatten i Rönneån utanför området strand i den mån dessa höra till hemmanet, må med ett saluvärde av 15,500 kronor försäljas enligt förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. med tillträdesrätt för köpare räknat från den 14 mars 1935 och med hembudsrätt jämlikt 10 § förordningen för arrendatorn, förre läroverksadjunkten A. Trollér; skolande, därest Trollér begagnar sig av hembudsrätten och förvärvar området, dels Trollér äga erhålla avdrag å saluvärdet med 5,500 kronor, dels ock varken kronan eller Trollér äga framställa fordringsanspråk gent emot varandra, på grund av det rörande lägenheten Haradal nu gällande arrendeavtal i fråga om ersättning för trädesbruk, höstplöjning, sådd eller husröta;

skolande vid försäljningen i övrigt iakttagas, att området överlåtes i det skick, vari det vid tillträdet befinnes, att i köpet ingå endast kronan tillhöriga, å området befintliga byggnader och anläggningar, att med området följer rätt att för vägändamål nyttja den mark, som å förenämnda i länets lantmäterikontor upprättade karta betecknats med litt. a, samt att kronan förbehåller sig frihet från annan hemulsskyldighet än köpeskillingens återbärande;

11) att av kronoparken Granvik i Udenäs socken av Skaraborgs län må enligt bestämmelserna i förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. försäljas

a) lägenheten *Källarnäset* (Bocksjö 1³) med ett saluvärde av 3,850 kronor och med tillträdesrätt för köpare räknat från den 14 mars 1935 samt med hembudsrätt jämlikt 9 § förordningen för Karl Erhard Söderlund;

b) *lägenheten Bocksjö* (Bocksjö 1⁴) med ett saluvärde av 21,275 kronor och med hembuds rätt jämlikt 9 § förordningen för Axel Leander Johansson samt med tillträdes rätt för Johansson, därest han begagnar sig av hembuds rätten, räknat från den 14 mars 1935, och för annan köpare den 14 mars 1937; samt

c) *lägenheten Orretorp* (Bocksjö 1⁵) med ett saluvärde av 4,600 kronor och med tillträdes rätt för köpare räknat från den 14 mars 1935 samt med hembuds rätt jämlikt 9 § förordningen för Erik Pettersson;

ägande varken kronan eller arrendatorerna, för det fall att de sistnämnda förvärva lägenheterna, framställa fordringsanspråk gent emot varandra på grund av gällande arrendeavtal i fråga om ersättning för trädesbruk, höstplöjning, sädd eller husröta;

och skall vid försäljningarna därjämte iakttagas, *att* lägenheterna överlåtas i det skick, vari de vid tillträdet befinnas, *att* i köpen ingå endast kronan tillhöriga, å vederbörande lägenhet befintliga byggnader och anläggningar, *att* kronan såsom ägare av följande i kronoparken Granvik ingående fastigheter förbehålles rätt att använda de å den i ärendet företedda kartan med ägofigurerna n:ris 62 och 133 betecknade samfällda vägarna, nämligen $\frac{1}{8}$ mantal Granviken nr 1, $\frac{1}{8}$ mantal Djeknetorp nr 1, $\frac{1}{4}$ mantal Hanefjäll nr 1, $\frac{1}{2}$ mantal Hult nr 1, $\frac{1}{8}$ mantal Humlegårdsliden nr 1, $\frac{1}{8}$ mantal Ottersjötorp nr 1, $\frac{1}{4}$ mantal Spåndalen nr 1, $\frac{1}{8}$ mantal Friskelstorp nr 1, $\frac{1}{8}$ mantal Gärds-
torp med Kärret nr 1, $\frac{7}{32}$ av $\frac{1}{4}$ mantal Uggletorp nr 1, 2 mantal Gäddviken och Dammen nr 1, $1\frac{7}{8}$ mantal Kvarnbacken nr 1, $\frac{1}{16}$ mantal Ösjönäs nr 3, lägenheterna Liderna och Dalen, åbohemmanen i Spåndalen, lägenheten Sörängen (Hindrikstorp) och kronans del av $\frac{3}{8}$ mantal Moen nr 1, *att* kronan såsom ägare av fastigheten 1 mantal Bocksjö nr 1 jämte samtliga förenämnda i kronoparken Granvik ingående fastigheter förbehålles rätt till fri och obehindrad utfart för all framtid å den med ägofigur nr 62 betecknade vägen, varför köparna skola tillförbindas att icke å densamma uppföra grindar eller andra anordningar, som kunna hindra trafiken; ägande kronan att till säkerhet för beståndet av sagda utfästelser angående rätt till väg erhålla in-teckning i lägenheterna, *samt att* köparna betala av kronan förskotterad kostnad för

avstyckning av lägenheterna, utgörande 150 kronor 2 öre för Bocksjö 1³, 837 kronor 94 öre för Bocksjö 1⁴ och 176 kronor 36 öre för Bocksjö 1⁵;

12) att av kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Kroppstad nr 2 i Ny socken av Värmlands län lotten litt. A (huvudgården) med en areal av 57,57 hektar må med ett saluvärde av 21,200 kronor och med tillträdesrätt räknad från den 14 mars 1935 försäljas enligt förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. med hembudsrätt för Bertil Olsson, samt under villkor i övrigt, *att* lotten försäljes i det skick, vari den vid tillträdet befinnes, *att* endast kronan tillhöriga byggnader och anläggningar ingå i försäljningen, *att* kronan förbehålles rätt att dels såsom upplagsplats begagna det med ägofigur nr 42 å den i statsrådsprotokollet omförmälda avstyckningskartan betecknade området, dels tillvidare, så länge det erfordras, hava det å lotten för landstormens behov uppförda och av försäljningen ej omfattade förråds- huset kvarstående samt nyttja det till huset hörande tomtområdet, dels ock taga väg över den till försäljning föreslagna lotten fram till sistnämnda tomtområde, samt *att* köparen skall respektera den Åmotsfors pappersbruksaktiebolag medgivna rätten att hava elektriska högspänningsledningar framdragna över lotten; samt

13) att av kronoegendomen $\frac{2}{3}$ mantal Hov nr 1 i Frösö socken av Jämtlands län må

dels, enligt förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m., med rätt till hembud för Erik Olofsson försäljas egendomens inägo- och hemskifte — däri dock ej inbegripna ett med litt. Ba betecknat område å en av distriktslantmätaren Otto K. Berne den 11 februari 1933 upprättad karts-kiss »Ang. avstyckning från Håv 1¹ i Frösö socken», samt ett år 1927 till Frösö församling försålt område om 0,141 hektar — med ett saluvärde av 30,000 kronor,

dels ock till föreningen Heimbygda med äganderätt utan vederlag överlätas förberörda område litt. Ba jämte därå befintlig badstubyggnad, med förbehåll om skyldighet för föreningen att vårda området såsom forn-

minnes- och naturskyddsområde och om rätt för kronan att, därest föreningen upplöses eller befinnes brista i nödig omvårdnad om området, kostnadsfritt vinna detsamma åter;

skolande i övrigt gälla, beträffande försäljningen av inägo- och hemskiftet, att tillträdet må räknas från den 14 mars 1935, att egendomen försäljes i det skick, vari den vid tillträdet befinnes, att endast kronan tillhöriga byggnader och anläggningar ingå i försäljningen, att förbehåll göres för de jämkningar i gränser, som vid blivande avstyckningsförrättning kunna komma att föreskrivas, att föreningen Heimbygda såsom ägare av området litt. Ba medgives rätt att fritt nyttja den intill området belägna källan ävensom rätt till erforderliga utfartsvägar samt att köparen skall respektera den Frösö elektriska förening m. b. p. a. medgivna rätten att hava elektriska ledningar framdragna över egendomen, ävensom beträffande överlåtelsen av lotten litt. Ba, att ägaren av inägo- och hemskiftet förbehålles rätt att för kringliggande ägors brukande taga nödiga vägar över området utan att skada forn-lämningar, planteringar eller dylikt.

Stockholm den 21 februari 1935.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Närvarande: se utlåtande nr 25.